

Internationale betrekkingen

DUBLIN, 24-25 FEBRUARI 2013

MEETING OF CHAIRPERSONS OF FINANCE COMMITTEES OF EU MEMBER STATES AND THE EUROPEAN PARLIAMENT

Future strategies for better integration, growth and budgetary control

Session 1 – The future evolution of Economic and Monetary Union

De heer Olli Rehn, ondervoorzitter van de Europese Commissie, benadrukt de inspanningen die Ierland de afgelopen jaren heeft gedaan om opnieuw het vertrouwen van de markten te genieten. In de loop van 2013 zal Ierland wellicht opnieuw beroep kunnen doen op marktfinanciering.

De reële economie in de Europese Unie vertoont eind 2012 een dubbel beeld. Enerzijds stijgen het consumentenvertrouwen en de *PMI Composite Output Index* en daalt het rentepercentage in de meeste landen van de Unie. Anderzijds blijft de economische groei teleurstellend en is de depressie eind 2012 erger geworden.

Op budgettair vlak is er beterschap gekomen in 2012. Het tekort gaat richting 3 % bbp en de stijging van de staatsschuld in de eurozone vlakt af tot ongeveer 90 % bbp. De arbeidsmarkt is er echter erg aan toe, met een globale werkloosheid van 10 % die grote verschillen tussen de lidstaten verbergt. De crisis zal nog een tijd wegen op de groei en de publieke financiën.

De heer Rehn wijst op de inbreng van de Unie via het zogenaamde *Europese semester*. De beleidsdoelstellingen daarbij zijn een toename van de groei en de competitiviteit. De toegang tot kredietverlening voor de ondernemingen is een aandachtspunt. Er is bovendien het enorme potentieel van een mogelijk handelsverdrag met de Verenigde Staten.

De Europese Commissie zal blijven hameren op een duurzaam budgettair beleid, een schuldgraad boven 90 % bbp remt de economische groei immers af. Op dit ogenblik bedraagt het tekort in de eurozone 3,5 % bbp. Er is dus beterschap, wat tot meer vertrouwen in de markten heeft geleid.

In het kader van het Europees semester is duidelijk geworden dat meerdere landen in 2013 gebukt gaan door buitensporige onevenwichtigheden. Dat zal in de loop van maart 2013 worden bekendgemaakt. De Commissie heeft sinds november 2012 een stappenplan voor een verdere afwerking van de economische en monetaire unie. De nationale parlementen hebben daarbij een rol te spelen in het kader van de democratische legitimiteit van de Unie. De Commissie zal zoveel mogelijk werken via de communautaire methode. Op termijn is misschien een verdragswijziging nodig, aangezien een internationale solidariteit bij problemen binnen Europa ook het afleggen van nationale verantwoording vergt.

*De heer Michael Noonan, Iers minister van Financiën, dringt aan op hervormingen aan het institutionele kader van de Europese Unie. De euro vergt een sterkere EMU. De verdragen die geleid hebben tot de euro voorzagen slechts in een los kader, met te weinig middelen om in te grijpen wanneer de grotere lidstaten in het rood gingen. De afgelopen 18 maanden heeft de Unie ingrijpende hervormingen gekend. Het belangrijkste is wellicht de *banking union*, die voor behandeling naar het Europees Parlement gaat.*

De heer Philippe Marini, Frankrijk, dringt aan op een structurele inschakeling van de nationale parlementen in de Europese besluitvorming.

De heer Georges Gilkinet, België, vraagt de Europese Commissie oog te hebben voor de negatieve conjuncturele omstandigheden. In de huidige context moet budgettair snoeiwerk onvermijdelijk tot sociale achteruitgang leiden. Europa moet er beter op toezien dat de banken hun rol als kredietverlener voor de reële economie blijven vervullen. Bovendien is tot op heden te weinig gedaan om tot fiscale coherentie te komen en oneerlijke handelspraktijken tegen te gaan.

*Lord Lyndon Harrison, Groot-Brittannië, meent dat de Europese Commissie in de huidige omstandigheden te weinig aandacht schenkt aan de internationale handel, bijvoorbeeld door onderhandelingen met andere handelsblokken. Mevrouw Sharon Bowles, Europees Parlement, wijst op de groter wordende rol voor het Europese Parlement, bijvoorbeeld in de lopende onderhandelingen over de *banking union*.*

*De heer Kimmo Sasi, Finland, stelt dat de Commissie telkens groei aankondigt, maar die er maar niet komt. Zullen sommige landen kunnen kiezen voor een *opt-out* wanneer Europa solidariteit moet opbrengen voor schulden van specifieke landen of financiële instellingen? De heer Eduardo Cabrita, Portugal, waarschuwt dan weer voor de aanhoudende recessie, die de steun voor de Europese Unie in zijn land doet afkalven. Nog andere aanwezigen wijzen op het schijnbaar uitzichtloze karakter van de economische crisis en vragen zich af of de tijd niet gekomen is voor onconventionele maatregelen, zoals de ECB tot geldcreatie aan te zetten.*

De heer Rehn erkent dat de crisis nog niet voorbij is. Directe gevolgen van het Europese beleid blijven misschien uit, maar er is het groter wordende vertrouwen door de financiële markten.

Session 2 – Supporting growth and reform. The EU financial framework up to 2020

*De heer Janusz Lewandowski, lid van de Europese Commissie, focust op de impact van de volgende meerjarenbegroting voor de EU op het investeringsbudget van de Unie. In de landen van het voormalige Oostblok omvatten de Europese investeringen soms tot 70 % van de publieke investeringen. Daar is geen ruimte voor een budgettaire krimp. Het akkoord tussen de staats- en regeringsleider is *second best*, maar het akkoord toont niettemin aan dat de Europese machine nog werkt. De toekomstige mogelijkheid om projectgebonden obligaties uit te geven is zelfs een hoopvolle wending. Wellicht is het Europees Parlement echter niet tevreden met het bereikte compromis en volgen nog moeilijke onderhandelingen. De nationale parlementen is hier een rol weggelegd als *honest brokers*.*

De heer Karl Whelan, hoogleraar University College Dublin, betwist dat de overheidsschuld het grootste huidige probleem zou zijn. Alle landen tegelijk tot besparingen aanzetten is zelfs nefast en economisch onzinnig. De vroegere oplossing voor de huidige problemen in landen als Ierland of Portugal zou een devaluatie geweest zijn, maar de komst van de euro maakt dit onmogelijk.

De heer Whelan gelooft niet dat het besparingsbeleid van de Europese Commissie automatisch tot hernieuwde groei zal leiden. Macro-economen kunnen hierover in feite geen uitsluitsel geven. De heer Whelan merkt wel op dat Europa al decennia inzet op *supply-side economics* maar ieder decennium sinds de jaren '60 trager groeit. In feite moeten de landen die de ruimte hebben, zoals Duitsland, nu vooral de vraag ondersteunen. De Europese richtlijnen inzake schuldgraad en vooral inzake jaarlijks tekort zijn meer een zaak van geloof dan van economische wetenschap.

De heer Arnold Merkies, Nederland, herinnert aan de voortdurende waarschuwingen van de Europese Rekenkamer over verkeerd bestede Europese geldstromen. Te weinig landen houden hun eigen regering bovendien aansprakelijk voor wat er met de Europese gelden gebeurt. Enkel Nederland, Zweden, Denemarken en Groot-Brittannië doen dit.

De heer Alain Lamassoure, Europees Parlement, noemt het nieuwe meerjarenbudget onaanvaardbaar. Het budget zal in 2020 als % bbp even groot zijn als in 1977. De huidige politici leggen bovendien de cijfers al vast voor de volgende legislatuur van het Europese Parlement (2014-2019).

De heer Georges Gilkinet, België, ziet een groot contrast tussen de uiteenzettingen van de heren Rehn en Whelan. De besparingsdrift heeft duidelijk zijn grenzen bereikt. Inzake het budget voor de Unie moet meer gedacht worden aan eigen inkomensbronnen, zoals een taks op financiële transacties.

De meeste aanwezigen focussen hun betoog op het recente akkoord over de volgende Europese meerjarenbegroting. Polen en Griekenland waarschuwen voor de dalende budgetten, terwijl het groothertogdom Luxemburg niet wil weten van een *blanco cheque*. Ierland wijst op enorme uitdaging van de hoge jeugdwerkloosheid. Groot-Brittannië is gekant tegen de taks op financiële transacties als inkomensbron voor de Unie.

De heer Lewandowski merkt op dat de lidstaten instaan voor 80 % van het finale gebruik van de Europese geldstromen. Verkeerde besteding is geen alleenrecht voor Oost-Europese landen. In de toekomst is meer flexibiliteit geboden is de uitvoering van het meerjarenbudget, anders loopt de EU teveel achter de feiten aan.

Session 3 – EU economic governance and the role of parliaments

*De heer Brian Hayes, Iers minister (Public Expenditure and Reform), bespreekt de Ierse inspanningen om het budgettaire proces transparanter te maken. De parlementscommissies worden daarbij bijgestaan door een van de regering onafhankelijke *Fiscal Council*. Op Europees vlak is er nog ruimte om het zogenaamde Europese semester te verbeteren. De nationale parlementen zullen moeten zorgen voor de nodige democratische legitimiteit door zelf nauwer bij de besluitvorming betrokken te worden.*

De heer Mark Hallerberg, Hertie School of Governance (Berlin), bespreekt zijn wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit van het Europees semester ("An assessment of the European Semester"). De effectiviteit van de "two-pack" neemt toe naarmate de nationale parlementen meer betrokken worden. Er is daarom onderzoek daarover gevoerd, met behulp van de diensten van de parlementen van 26 lidstaten van de Europese Unie.

In België worden zowel de stabiliteitsprogramma's als de nationale hervormingsprogramma's besproken door de bevoegde commissies (Financiën en Europese Zaken) als in de plenaire vergadering. Bovendien worden er eveneens de aanbevelingen van de Europese Commissie *ex post* behandeld.